

Research Article

การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้บนชีวิตวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

DIGITAL MEDIA USAGE FOR LEARNING IN A NEW NORMAL LIFE OF RAMKHAMHAENG UNIVERSITY STUDENTS

โชติมา เวสราชานนท์*

ภาควิชาการศึกษาต่อเนื่องและอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Chotima Vesaracharnont*

Department of Continuing and Vocational Education, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University

*E-mail: chotima_v@hotmail.com

Received: 2022-05-18

Revised: 2022-09-15

Accepted: 2022-09-15

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะทางประชากรที่มีต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 319 คน จากตาราง Taro Yamane ที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เพื่อใช้ในการตอบแบบสอบถาม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกมาจากตัวแทนนักศึกษาจำนวน 3 คน และอาจารย์ที่เชี่ยวชาญการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนการสอน จำนวน 2 คน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณมีดังนี้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Arithmetic Mean and Standard Deviation) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างค่าเฉลี่ยใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีช่วงอายุต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี คู่กับ ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป และช่วงอายุ 26-30 ปี คู่กับ ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีช่วงอายุ 26-30 ปี ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่สังกัดคณะต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่สังกัดคณะนิติศาสตร์ คู่กับ นักศึกษาที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่สังกัดคณะนิติศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์

คำสำคัญ: การใช้สื่อดิจิทัล การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ชีวิตวิถีใหม่

ABSTRACT

The purposes of this study were to examine: 1) to study behavior in digital media usage for learning in a new normal way of life for Ramkhamhaeng University students; 2) to compare demographic characteristics of Ramkhamhaeng University students towards digital media usage for learning in a new normal life; and 3) to propose a guideline for digital media usage for learning in a new normal life for Ramkhamhaeng University students as classified by gender, age, and faculty. This research was conducted with the survey research method. The subjects participating in this study were 319 university students obtained from stratified random sampling for collecting data from a questionnaire. The participants for the interview were 3 students and 2 teachers, obtained from purposive sampling. The statistics used in the data analysis were as follows: Percentage, Arithmetic Mean and Standard Deviation, and one-way ANOVA: when differences were found using Scheffe's method and content analysis. The results of this study revealed that students' opinion toward digital media usage for learning in a new normal way of life was overall at a high level. The compared results of students' opinions classified by genders, ages, and faculties were significantly different at a 0.05 level. Scheffe's method was used to

test the differences between pairs and revealed that, overall, students aged under 25 years old compared to over 30 years old, students aged between 26 and 30 years old compared to 30 years old and above had different opinions, while students aged from 30 years old and above had a mean average value higher than age under 25 years old and age between 26 and 30 years old. Students from the faculties of law and education had different opinions. Students from the faculty of law had a mean average value higher than the faculty of education.

Keywords: Digital Media Usage, Digital Media Usage for Learning, New Normal Life

บทนำ

ในช่วงต้นปี 2562 ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) จนนำไปสู่มาตรการปิดเมือง หรือ มาตรการล็อกดาวน์ (Lockdown) เพื่อสกัดกั้นการลุกลามของไวรัส ตลอดช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา มนุษย์ทุกคนต้องใช้ชีวิตภายใต้มาตรการอันแสนเข้มงวดที่แตกต่างกันไป บ้างมีข้อจำกัดเป็นช่วงเวลา มีการออกแคมเปญให้ทุกคน “อยู่บ้าน” หรือ Stay at Home บ้างเข้มงวดมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม หรือ Social Distancing ในช่วงเวลาดังกล่าววิถีชีวิตของเราค่อยๆ เปลี่ยนไปที่ละน้อยจนปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้พอสมควร แต่ในช่วงเวลานั้นยังไม่มีวัคซีนป้องกันไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่นี้ออกมา จึงจำเป็นต้องดำเนินชีวิตในรูปแบบใหม่ หรือที่เรียกว่า New normal ซึ่งทางราชบัณฑิตยสภาได้ออกมาบัญญัติศัพท์คำดังกล่าวว่าเป็น ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ ซึ่งหมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างกันจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผน

และแนวทาง ปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหวังล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วย วิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะดำรงรักษาวิถีดั้งเดิมหรือวนหาถึงอดีต (Thai PBS, 2020)

ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เป็นแนวทางที่หลาย ๆ คนจะต้องปรับเปลี่ยนชุดพฤติกรรมในช่วงที่ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) เกิดการระบาด ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตไปพร้อมกันทั่วโลก จากที่เคยออกจากบ้าน เพื่อไปทำงาน ไปโรงเรียน ต้องหันมาทำทุกอย่างที่บ้าน หากมีความจำเป็นต้องออกจากบ้านไปซื้อของ หรือแม้กระทั่งไปพบแพทย์ ต้องใส่หน้ากากเพื่อป้องกันโรค ต้องเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ล้างมือบ่อยๆ นาน 20 วินาที เช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์ รวมถึงการปรับเปลี่ยนทางด้านธุรกิจและบริการต่าง ๆ

ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนไปสู่การลงทะเบียนแบบออนไลน์ การใช้ระบบซื้อขายและบริการทางออนไลน์ สิ่งนี้เกิดเป็นวิถีใหม่ในการดำรงชีวิต ซึ่งเมื่อจำต้องปฏิบัติกันเป็นปกติต่อเนื่องในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความพอใจในที่สุดทั้งหมดนี้ก็ได้กลายเป็น New Normal ในสังคม โดยหนึ่งในวิถีชีวิตใหม่ ก็คือ การเรียนออนไลน์ หรือ Online Learning ซึ่งเป็นการเรียนอยู่ในที่พัก สิ่งสำคัญในการพัฒนาและการค้นหาตัวตน สิ่งหนึ่งก็คือการหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเองด้วยการเรียนรู้ ซึ่งสามารถเลือกเรียนในช่วงเวลาที่สะดวกตามต้องการ สามารถย้อนกลับเพื่อทบทวนเนื้อหาและทำความเข้าใจใหม่ได้ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เช่น การชมพิพิธภัณฑ์เสมือน (Virtual Museum) การเที่ยวพิพิธภัณฑ์ออนไลน์ (Virtual Exhibitor) และการเข้าชมแกลอรีชื่อดังต่าง ๆ (Virtual Gallery) เป็นต้น (Institute for the Promotion of Occupational Safety, Health and Work Environment (Public Organization), 2020). กระบวนการเรียนรู้ออนไลน์จำเป็นต้องพึ่งพาสื่อดิจิทัลในการสนับสนุนการเรียนรู้ สื่อดิจิทัล หรือ Digital Media นั้นเป็นการนำองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ข้อความ (Text) เสียง (Audio) ภาพนิ่ง (Still Image) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) และภาพวิดีโอ (Video) มาใช้งานร่วมกัน โดยเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเป็นสำคัญ ผู้ใช้สื่อดิจิทัลจึงเป็นได้ทั้งผู้ใช้งานและผู้เผยแพร่ ซึ่งในปัจจุบันการใช้สื่อดิจิทัลสำหรับการเรียนการสอนนั้นได้กลายมาเป็นความปกติใหม่สำหรับวงการการศึกษาของไทย

นักศึกษามหาวิทยาลัยยังไม่ตระหนักพฤติกรรม การเรียนรู้วิถีใหม่ในการดำเนินชีวิต และไม่มีแนวทางในการนำเสนอสื่อดิจิทัลที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมและแนวทางการใช้การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้บนชีวิตวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ด้านการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้ มีพฤติกรรมและแนวทางที่เหมาะสมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่มีคุณลักษณะทางประชากรต่างกันจะส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ด้านประชากร

สำหรับประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ประชากรสำหรับการวิจัยในเชิง

ปริมาณ หรือการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัย เลือกใช้กลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ที่ยังคงสถานะภาพเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษา ที่ 2 ปี 2562 โดยเรียงลำดับจากคณะที่มีจำนวน นักศึกษามากที่สุด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คณะ รัฐศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสื่อสารมวลชน คณะวิทยาศาสตร์ คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ คณะเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งหมด 9 คณะ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

สำหรับสาระสำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อดิจิทัล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ขั้นตอนในการวิจัยมีทั้งหมด 4 ขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบเครื่องมือ เป็นขั้นตอนการตรวจสอบเครื่องมือซึ่งได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยในขั้นตอนนี้ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 1 เดือน

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ทำหน้าที่ตอบแบบสอบถาม โดยในขั้นตอนนี้ใช้เวลาเก็บข้อมูลประมาณ 4 เดือน

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ โดยในขั้นตอนนี้ใช้เวลาเก็บข้อมูลประมาณ 1 เดือน

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยในขั้นตอนนี้ใช้เวลาเก็บข้อมูลประมาณ 1 เดือน

ทบทวนแนวคิด

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับสื่อดิจิทัล และการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตรวมถึงการเรียนรู้ โลกแห่งการเรียนรู้ได้พัฒนาไปอย่างมากจากการที่มีระบบ และการพัฒนาของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์มีการขับเคลื่อนอย่างเห็นได้ชัด ระบบจะมีบทบาทมากขึ้นจะช่วยให้คนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลความเจริญสามารถเข้าถึงความรู้ได้ ในขณะที่การเรียนรู้ในพื้นที่ที่ได้ปฏิบัติจริงซึ่งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ในหลากหลายมิติ ประกอบด้วย

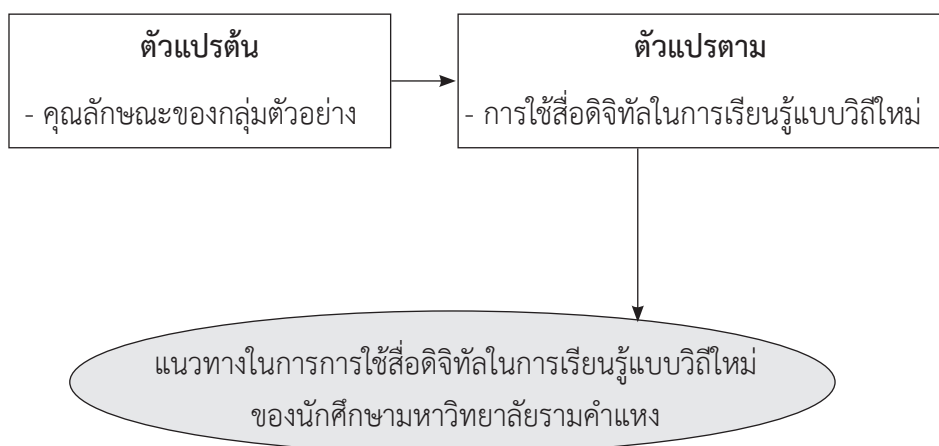
1. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ สามารถช่วยประหยัดเวลาและทรัพยากร ทั้งในส่วนของผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งสถานศึกษา จากการศึกษา Chamchoi (2018) พบว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนนั้นเกี่ยวข้องกับ 2 ส่วน นั่นก็คือในส่วนของอุปกรณ์ดิจิทัล (Hardware) และในส่วนของโปรแกรมการทำงาน (Software) การเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม ทั้งในส่วนของผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยให้ประหยัดทั้งเวลาและทรัพยากรได้เป็นอย่างมาก

2. รูปแบบการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ข้อมูลองค์ความรู้ในปัจจุบันไม่ได้หาได้เพียงในห้องเรียน อย่างเดียว รูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นจากภาครัฐ หรือภาคเอกชนหรือแม้กระทั่งบุคคลทั่วไปที่มีการแชร์ข้อมูลองค์ความรู้ นำองค์ความรู้ของตนเอง

มาสร้างรายได้ เกิดคอร์สเรียนรู้ทางช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์ในรูปแบบตามแต่ที่คนสนใจเฉพาะด้าน (Customized) ซึ่งทำให้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้น พัฒนาทักษะได้ตรงตาม ที่ตนเองสนใจ ภาคเอกชนเปิดหลักสูตรเอง เพื่อตอบโจทย์ตามความต้องการขององค์กร รวมถึงสถาบันการศึกษาทั้งในไทยและต่างประเทศ เริ่มหันมาทำแพลตฟอร์มหรือหลักสูตรการเรียนรู้ ของตนเองหรือแชร์ข้อมูลองค์ความรู้ของตนเอง ผ่านช่องทางออนไลน์และแพลตฟอร์มหลากหลาย มากขึ้น ตัวอย่างเช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ ที่เรียกว่า MOOCs ที่เปิดให้คนทั่วไปสามารถเรียน ได้จากที่ไหนก็ได้ในโลก นอกจากนี้มีสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อเพื่อการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายให้คนได้ศึกษา

ค้นคว้าตามเนื้อหาที่ตนสนใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง ความรู้รอบตัว ทักษะเฉพาะด้าน ไลฟ์สไตล์ วิชา และทฤษฎีความรู้ด้านต่าง ๆ ทางช่องทาง อาทิ เฟซบุ๊ก (Facebook) ยูทูบ (Youtube) กูเกิลพลัส (Google+) อินสตราแกรม (Instagram) พอดแคสต์ (Podcast) เป็นต้น สำหรับแอปพลิเคชันก็ยังคง มีหลากหลายที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นสำหรับครู นักเรียน ผู้ที่สนใจเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ทั่วไป อาทิ แอปพลิเคชันช่วยบริหารจัดการระบบการเรียน การสอน แอปพลิเคชันนำเสนอองค์ความรู้ ด้านต่าง ๆ แอปพลิเคชันที่ใช้เทคโนโลยี AR เข้ามา ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นต้น (Knowledge Management and Development Office (Public Organization), 2020).

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นอย่างไร

2. แนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เหมาะสมคือแนวทางใด

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ประชากรสำหรับการวิจัยในเชิงปริมาณ หรือการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังคงสถานะภาพเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปี 2562 (Office of Academic Services and Assessment, 2020) โดยเรียงลำดับจากคณะที่มีจำนวนนักศึกษามากที่สุดซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คณะรัฐศาสตร์ จำนวน 31,429 คน คณะนิติศาสตร์ จำนวน 20,729 คน คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 18,927 คน คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน 13,732 คน คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 9,434 คน คณะสื่อสารมวลชน จำนวน 6,461 คน คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 2,136 คน คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 1,068 คน คณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 944 คน

รวมทั้งหมด 9 คณะจะมีนักศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 104,860 คน ส่วนประชากรสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพหรือการสัมภาษณ์จะเป็นตัวแทนของนักศึกษาที่สังกัดในคณะดังกล่าวจำนวน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในเชิงปริมาณหรือการตอบแบบสอบถาม ซึ่งจากการเปิดตาราง Taro Yamane ประชากรทั้งหมด 104,860 คน จะสามารถสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้ 398 คน แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่วางต้นเดือนเมษายน 2564 ทำให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มได้อย่างได้ 319 คน หรือคิดเป็น 80% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่คำนวณได้ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพหรือการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกมาจากตัวแทนนักศึกษาจำนวน 3 คน และอาจารย์ที่เชี่ยวชาญการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนการสอนจำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถาม พฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ในแบบวิถีใหม่ และ 2) แบบสัมภาษณ์แนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนในแบบวิถีใหม่

โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และคณะที่สังกัด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้บนชีวิตวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน จำนวน 33 ข้อ โดยลักษณะแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ของลิเคอร์ท (Likert Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open
End)

แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 ลักษณะแบบสอบถาม
เป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับ
แนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้บนชีวิต
วิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
ในด้านประเภทของสื่อดิจิทัล ประเภทของเนื้อหา
แหล่งการเรียนรู้ และแนวทางการใช้สื่อดิจิทัล
ซึ่งคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open End)

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามไปให้
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณาแบบสอบถามลงความเห็นและให้คะแนน
และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index
of congruence : IOC) ซึ่งพบว่าค่า IOC ที่ได้มีค่า
ตั้งแต่ 0.60-1.00

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ
(Survey Research)

3.1 ผู้วิจัยขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
และเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารคณะทั้ง 9 คณะ

3.2 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการ
สัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive sampling)

และดำเนินการสัมภาษณ์ โดยประสานงานทาง
โทรศัพท์

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไป
วิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
โปรแกรมสำเร็จรูป

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

2.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะ
ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 การวิเคราะห์พฤติกรรม
ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Arithmetic Mean and Standard
Deviation)

2.3 การเปรียบเทียบพฤติกรรม
ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
(one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างค่าเฉลี่ย
ใช้การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ
(Scheffe's)

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content
analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

เนื้อหาารายด้าน	ความพึงพอใจ		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านประเภทของสื่อ	3.84	0.40	มาก
2. ด้านประเภทของเนื้อหา	3.70	0.48	มาก
3. ด้านแหล่งเรียนรู้	3.72	0.54	มาก
รวม	3.75	0.41	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านประเภทของสื่อ ด้านแหล่งเรียนรู้ และด้าน ประเภทของเนื้อหาตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุป เป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่ม ตัวอย่าง 319 คนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย โดยมีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุระหว่าง 26-30 ปี และช่วง อายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัย รามคำแหงที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้ แบบวิถีใหม่ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านประเภทของสื่อมีคะแนน มากที่สุด อยู่ในระดับ 3.84 และด้านประเภทของ เนื้อหามีคะแนนต่ำสุด อยู่ในระดับ 3.70

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศ แตกต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบ วิถีใหม่ โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า รายด้านมีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

3.1 ด้านประเภทของสื่อ พบว่า นักศึกษาที่เป็นเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ สูงกว่า นักศึกษาที่เป็นเพศชาย

3.2 ด้านแหล่งเรียนรู้พบว่า นักศึกษา ที่เป็นเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้ สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ สูงกว่านักศึกษา ที่เป็นเพศชาย

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุ ต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

4.1 ด้านประเภทของสื่อ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน

4.2 ด้านประเภทของเนื้อหา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน

4.3 ด้านแหล่งเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน

จากนั้นผู้วิจัยจึงนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี คู่กับ ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป และช่วงอายุ 26-30 ปี คู่กับ ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีช่วงอายุ 26-30 ปี

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

5.1 ด้านประเภทของเนื้อหา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน

5.2 ด้านแหล่งเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน

จากนั้นผู้วิจัยจึงนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะนิติศาสตร์ คู่กับ นักศึกษาที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่สังกัดคณะนิติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์

ผลการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดแนวทางการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่จากนักศึกษาและอาจารย์ พบว่า แนวทางการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ในมุมมองของนักศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สื่อดิจิทัลต้องสามารถเข้าถึงได้ง่าย
2. การนำเสนอเนื้อหาต้องกระชับชัดเจน
3. แหล่งเรียนรู้ต้องอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้และความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน

ในมุมมองของอาจารย์ผู้สอน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สื่อที่ใช้ในการนำเสนอต้องเหมาะสมกับเนื้อหาในการสอน
2. สื่อการสอนต้องสามารถเข้าถึงผู้เรียนได้ทุกสถานการณ์
3. การนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อดิจิทัลต้องอาศัยศิลปะในการสอนไม่ต่างจากการสอนในห้องเรียน

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในด้านประเภทของสื่อ มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านแหล่งเรียนรู้ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านประเภทของเนื้อหา ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านประเภทของสื่อ ซึ่งค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านรู้สึกว่าการเข้ากูเกิล (Google) ช่วยให้คุณฉลาดมากขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาชอบแหล่งการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย เข้าถึงได้สะดวกผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ มีข้อมูลให้ค้นคว้าได้เยอะ สามารถคัดเลือกข้อมูลได้ตามต้องการ ทั้งยังสามารถนำไปใช้ได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatpakarat, Suwatthipong and Wongamat (2017) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาารูปแบบแหล่งการเรียนรู้ชุมชนอัจฉริยะในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนจากสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเทศบาลตำบลสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 362 คน พบว่า สมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง และส่วนใหญ่ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ถึง ร้อยละ 93.92 มีประสบการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตระหว่าง 1-3 ปีและใช้ผ่านสมาร์ทโฟนเป็นระยะเวลา 1-3 ชั่วโมง/วัน โดยมีวัตถุประสงค์ใช้เพื่อติดต่อสื่อสารและดูข่าวสารและความบันเทิง ส่วนใหญ่ใช้ เฟซบุ๊ก (Facebook) และ ไลน์ (Line) ซึ่งเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย

ด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้มีส่วนในการปรับทัศนคติให้คนรุ่นใหม่มองเห็นความสำคัญในการใช้งานสื่อออนไลน์มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kongkajeerachayanon (2017) ที่พบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 26-35 ปี มีความสนใจในการค้นหาข้อมูลผ่านสื่อดิจิทัล โดยนิยมใช้โปรแกรมค้นหาข้อมูลส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุดังกล่าว มีพฤติกรรมในการค้นหาข้อมูลก่อนการตัดสินใจเสมอ

ด้านที่ 2 ด้านแหล่งเรียนรู้ ซึ่งค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านรู้สึกว่าการเข้ากูเกิล (Google) ช่วยให้คุณฉลาดมากขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาชอบแหล่งการเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่าย เข้าถึงได้สะดวกผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ มีข้อมูลให้ค้นคว้าได้เยอะ สามารถคัดเลือกข้อมูลได้ตามต้องการ ทั้งยังสามารถนำไปใช้ได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatpakarat, Suwatthipong and Wongamat (2017) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาารูปแบบแหล่งการเรียนรู้ชุมชนอัจฉริยะในศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนจากสมาชิกที่อาศัยอยู่ในชุมชนเทศบาลตำบลสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 362 คน พบว่า สมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง และส่วนใหญ่ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้ถึง ร้อยละ 93.92 มีประสบการณ์การใช้งานอินเทอร์เน็ตระหว่าง 1-3 ปีและใช้ผ่านสมาร์ทโฟนเป็นระยะเวลา 1-3 ชั่วโมง/วัน โดยมีวัตถุประสงค์ใช้เพื่อติดต่อสื่อสารและดูข่าวสารและความบันเทิง ส่วนใหญ่ใช้ เฟซบุ๊ก (Facebook) และ ไลน์ (Line) ซึ่งเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย

ด้านที่ 3 ด้านประเภของเนื้อหา ซึ่งค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านชอบการเรียนรู้ผ่านสื่อวิดีโอด้วยเนื้อหาแบบสั้น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเรียนรู้ผ่านสื่อวิดีโอด้วยเนื้อหาที่กระชับ สรุ่ยย่อ และย่อยสาระสำคัญ น่าจะเป็นสิ่งที่นักศึกษาชอบ เพราะไม่ต้องจดจำคำนิยามหรือคำอธิบายให้มากมาย แต่เน้นทำความเข้าใจกับสาระสำคัญที่ย่อยออกมาแล้วสามารถนำไปใช้งานได้ทันที สอดคล้องกับงานวิจัยของ Leardsongkram (2019) ที่ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน และหาคุณภาพของบทเรียนมัลติมีเดียร่วมกับทักษะปฏิบัติด้านการออกแบบกราฟิกบนสื่อดิจิทัล สำหรับนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนในรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยบทเรียนมัลติมีเดียที่ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับทักษะปฏิบัติมีความเหมาะสมต่อนิสิตพร้อมทั้งบทเรียนมัลติมีเดียบนสื่อดิจิทัลช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติจริง ทำให้เกิดเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น สามารถติดต่ออาจารย์ผู้สอนได้สะดวกขึ้นมีความรวดเร็วในการเข้าบทเรียนมัลติมีเดีย รูปภาพที่นำมาประกอบเนื้อหาในบทเรียนมีความเหมาะสมทำให้นิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นเป็นบทเรียนที่แปลกน่าสนใจ ทันท่วงทีเหตุการณ์ในศตวรรษที่ 21

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีเพศต่างกันต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 คือ ด้านประเภของสื่อพบว่า นักศึกษาที่เป็นเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ สูงกว่านักศึกษาที่เป็นเพศชาย และ ด้านแหล่งเรียนรู้ พบว่านักศึกษาที่เป็นเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ สูงกว่านักศึกษาที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่เป็นเพศหญิงมีความชอบในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเข้าสังคมมากกว่าเพศชาย การได้มีโอกาสใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่หลากหลายแพลตฟอร์ม นำมาซึ่งความคุ้นเคยในการใช้งานสื่อดิจิทัลในรูปแบบอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tupiya (2017) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา โดยพบว่า นิสิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 17-25 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อยู่ในช่วงปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มากที่สุดโดยส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในกลุ่มคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์โดยพบว่า พฤติกรรมสารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีพฤติกรรมสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศอยู่ในระดับมาก และมีพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phuangphae (2016) ที่ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social

Media) ของนักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 107 คน พบว่านักศึกษาวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยนักศึกษาวิชาชีพครู ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 5 ปี โดยเฉลี่ยมากกว่า 10 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่ละครั้งนาน 5-7 ชั่วโมง และอยู่ในช่วงเวลา 18.01 -24.00 น. นักศึกษาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จากที่บ้าน หรือหอพัก และวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการติดต่อสื่อสาร โดยวิธีศึกษาด้วยตนเอง และพบว่าเฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่นักศึกษา เข้าใช้มากที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านประเภทของสื่อ ด้านประเภทของเนื้อหา และด้านแหล่งเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) ในภาพรวมพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี กับ ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป

และช่วงอายุ 26-30 ปี กับ ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี และ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่มีช่วงอายุ 26-30 ปี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป เป็นกลุ่มคนยุค Gen Y ที่มีความพร้อมในด้านความรู้และทักษะการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายกว่า นักศึกษาในช่วงอายุอื่น ๆ รวมทั้งมีกำลังทรัพย์ในการจัดหาอุปกรณ์ดิจิทัลได้มากกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kongkajeerachayanon (2017) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 26-35 ปี มีความสนใจในการค้นหาข้อมูลผ่านสื่อดิจิทัล โดยนิยมใช้โปรแกรมค้นหาข้อมูล ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุดังกล่าว มีพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลก่อนการตัดสินใจเสมอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Metheekul and Kijtorntam (2020) ที่ศึกษาถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการรู้เท่าทัน สื่อดิจิทัลและพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีกรุงเทพมหานคร จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู เติบโตมากับสภาพแวดล้อมที่มีกิจกรรมรอบตัวสัมพันธ์กับสื่อดิจิทัลมีความคุ้นเคยและใช้งานสื่อดิจิทัลในชีวิตประจำวัน จึงเห็นความสัมพันธ์ที่มีกับลักษณะการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ถูกต้องว่าตนเองควรได้รับการพัฒนา

ให้มีความสามารถในการนำมาปฏิบัติงานในวิชาชีพของตนได้

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะต่างกัน ต่อการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่ โดยภาพรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ารายด้านมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 คือ ด้านประเภทของเนื้อหา และด้านแหล่งเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน และเมื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison) ในภาพรวมพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สังกัดคณะนิติศาสตร์ คู่กับ นักศึกษาที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนรู้แบบวิถีใหม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่สังกัดคณะนิติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีความสนใจข่าวสารในรูปแบบสื่อดิจิทัล โดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนในคณะอาจมีส่วนทำให้นักศึกษาของคณะนิติศาสตร์ต้องชวนช่วยในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัลมากกว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pawinun & Tongkaew (2018) ได้ศึกษาค้นคว้าถึงพฤติกรรมแสวงหาและการสืบค้นสารสนเทศดิจิทัลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการรวบรวม

ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 140 คน พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการใช้สื่อดิจิทัลโดยรวมในระดับมาก เมื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษานั้นพบว่าการแสวงหาสารสนเทศทางกฎหมายจากหลายแหล่ง และการสืบค้นสารสนเทศด้วยวิธีการหลากหลาย โดยเริ่มจากการใช้เสิร์ชเอนจิน (Search engine) อย่างกูเกิลหรือเสิร์ชเอนจินเฉพาะทางกฎหมาย อย่างเช่น FindLaw การใช้บริการฐานข้อมูลเฉพาะด้านทางกฎหมาย โดยนักกฎหมายส่วนใหญ่เชื่อว่ากูเกิล เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการเริ่มต้นค้นหา ถ้าไม่รู้ในสิ่งที่กำลังค้นหาและต้องการข้อมูล ในปริมาณมากที่สุด โดยกูเกิลจะนำไปสู่แหล่งข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงทางกฎหมายต่อไป ซึ่งการสำรวจข้อมูลโดยใช้เสิร์ชเอนจิน จะแตกต่างจากนักวิชาการทางสังคมศาสตร์อื่น ๆ ที่ได้ศึกษาก่อนหน้านี้ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศได้ส่งผลกระทบต่อการสำรวจข้อมูลของนักกฎหมายยุคใหม่

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

1. เนื่องจากการทำเก็บข้อมูลทำได้ค่อนข้างยากเนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปี พ.ศ. 2563 รัฐบาลมีมาตรการให้ประชาชนงดหรือชะลอการเดินทางข้ามจังหวัดส่งผลต่อการเก็บข้อมูลเป็นอย่างมาก และระยะเวลาในการทำวิจัยนี้ค่อนข้างจำกัด จึงจำเป็นต้องพิจารณาการเก็บข้อมูล

ในมีขนาดลดลงและไม่ยุ่งยากจนเกินไป แต่ก็คงไว้ซึ่งมาตรฐานทางวิชาการ

2. เนื่องจากการใช้สื่อดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาและรวดเร็ว ดังนั้นควรมีการปรับปรุงข้อมูลในการวิจัยอยู่เป็นระยะ ๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ทันสมัยยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การเลือกกลุ่มตัวอย่างควรขยายขอบเขตไปยังพื้นที่อื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์และตอบโจทย์มากยิ่งขึ้น

REFERENCES

- Chamchoi, S. (2018). **Educational administration in the digital era**. (1st ed). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (in Thai)
- Chatpakarat, T., Suwatthipong, C. ,& Wongamat, W. (2017). **Development of A Smart Community Learning Resources Model in the 21st Century to Enhance Lifelong Learning Characteristics of People**. Bangkok: National Research Council of Thailand.
- Heim, M. (2014). **Multimedia**. Available from: <http://www.mheim.com/wp-content/uploads/2014/05/Multimedia.e0368-revised-2012-copy.pdf> [2020, 12 Dec.]
- Institute for the Promotion of Occupational Safety, Health and Work Environment (Public Organization). (2020). **New way of life (New Normal)**. Retrieved, from <http://www.tosh.or.th/covid-19/index.php/new-normal> [2021, 2 Dec.] (In Thai)
- Knowledge Management and Development Office (Public Organization). (2020). **Learning in the digital age**. Retrieved from <http://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/life-long-learning/3678/> [2021, 5 Jan,] (In Thai)
- Kongkajeerachayanon, K. (2017). **Consumer behavior in searching for housing through digital media**. Master's Degree in Housing Development Thesis, Chulalongkorn University. Retrieved from <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/60158> [2021, 5 Jan,] (In Thai)
- Leardsongkram, P. (2019). **Development of blended learning activity by multimedia courseware with practice skills in graphic design on digital media for student's bachelor degree, Faculty of Education in Kasetsart University**. Master of Education Thesis, Kasetsart University. (In Thai)

- Metheekul, P. & Kijtorntam, W. (2020). Need Assessment for Developing Digital Literacy and Digital Media Utilization Behavior for Instruction of Student Teachers. **Dhonburi Rajabhat University Journal**, 10(2), 9-22. (In Thai)
- Office of Academic Services and Assessment. (2020). **Statistics about undergraduate students**. Available from: http://regis.ru.ac.th/index.php/10-stat/20-planpolicy_stat
- Pawinun, P. & Tongkaew, K. (2018). Digital Information Searching and Seeking of Graduate Students of Law Faculty, Ramkhamhaeng University. **VRU Research and Development Journal Science and Technology**, 13(3), 174-185. (In Thai)
- Phuangphae, P. (2016). **A Study of Behavior for using of Social Media of Preservice Teachers, Faculty of Education, Silpakorn University**. Retrieved from <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/66965> [2021, 2 Dec.] (In Thai)
- Thai PBS. (2020). **Get to know “New Normal” edition of the Royal Thai Council**. Retrieved December 2, 2021, from <https://news.thaipbs.or.th/content/292126> (In Thai)
- Tupiya, K. (2017). **Behavior on the Use of the Internet and Information Technology among University Students in Burapha University**. Master of Public Administration Thesis, Burapha University, Retrieved from <https://webopac.lib.buu.ac.th/Catalog/Bibltem.aspx?BibID=b00244620> [2021, 12 Jan.] (In Thai)
-